
Fakta o tématu

ČESKO

A

JAK

DÁL?

30 LET SVOBODY! A JAK DÁL?

KVÍZ – JAK TO BYLO PŘED SAMETEM

- 1. Co byly bony?**
  - a. poukázky platící ve speciálních prodejnách
  - b. česká verze Boney M
  - c. pes uctíváný ve všech komunistických zemích
- 2. Kolik stálo v roce 1989 pivo? Kolik je to v přepočtu dnes?**
  - a. tehdy stálo pivo kolem 4 Kčs. Dnes je to asi 20 Kč
  - b. tehdy stálo pivo kolem 8 Kčs. Dnes je to asi 45 Kč
  - c. tehdy stálo pivo kolem 4 Kčs. Dnes je to asi 45 Kč
- 3. Co bylo Rádio Jerevan?**
  - a. skutečné rádio podporující komunismus
  - b. rádio vysílající dobové hity z bývalé Jugoslávie
  - c. rádio, které si dělalo legraci z tehdejšího režimu
- 4. Výjezdní doložka sloužila jako...**
  - a. povolení k řízení automobilu na území ČSR
  - b. povolení překročit československé státní hranice s výjimkou zemí východního bloku
  - c. povolení překročit československé státní hranice do jakéhokoli jiného státu
- 5. Které zahraniční kapely bylo povoleno v ČSR poslouchat?**
  - a. Boney M
  - b. AC/DC
  - c. ABBA
- 6. Co byl „subotnik“?**
  - a. dobrovolná sobotní směna, která nebyla placená
  - b. typ stříhu dámského kabátu populárního v 80. letech
  - c. český dezert z tyčinek Margot
- 7. Jaká byla v roce 1989 průměrná mzda?**
  - a. 17 000 Kčs
  - b. 3 000 Kčs
  - c. 9 500 Kč

SLOVNÍČEK TOTALITY

- **bon:** poukázka, kterou se platilo ve speciálních prodejnách Tuzex za luxusní nebo zahraniční zboží
- **výjezdní doložka:** dokument, který opravňoval držitele k opuštění československého území a vyjetí do zemí západního bloku
- **subotnik:** sobotní „dobrovolná“ směna v práci, za kterou jste nedostali zapláceno
- **devizový příslib:** písemné povolení čerpat zahraniční měnu nutnou k výjezdu do nesocialistických zemí – většinou byl vydáván rovnou s výjezdní doložkou
- **pakul:** zkratka pro Kongresové centrum v Praze
- **fronta na maso:** hanlivý výraz používaný pro sousoší na pražské Letné (dnes tam stojí kyvadlo) – frontě vévodil Stalin
- **Stachanovec:** mimořádný pracant – uměle vytvořený kult kolem horníka Stachanova, který překročil normu dokonce 14x
- **Fučíkárna:** tehdejší lidový název pro Výstaviště Holešovice (dříve Park oddechu a kultura Julia Fučíka), často také „Julda Fulda“
- **americký brouk:** mandelinka bramborová – v padesátých letech označována za tajnou zbraň kapitalistů
- **Gulag:** pracovní tábory v SSSR, do kterých byli posíláni političtí vězni
- **Indexová literatura:** literatura ze zakázaného seznamu (tzv. indexu) – seznam sice nebyl veřejný, ale půjčování indexových knih se trestalo až několikaletým vězením
- **kádrovák:** úředník, který vyplňoval tzv. osobní kádrové materiály – spolurozhodoval o přijetí do zaměstnání, o studiu na škole, vydání devizového příslibu apod., zpravidla členem KSČ
- **Rudé právo:** oficiální tisk KSČ, který vyzdvihoval vždy to, co se zrovna hodilo režimu